

**CONSILIUL
UNIUNII EUROPENE**

**Bruxelles, 22 iunie 2012 (05.07)
(OR. en)**

11639/12

SOC 594

NOTĂ

Sursă:	Comitetul Reprezentanților Permanenți (partea I)
Destinatar:	Consiliul (EPSCO)
Subiect:	O mai bună participare, a tuturor, la piața forței de muncă și în societate, pentru a răspunde provocărilor demografice - Concluziile Consiliului

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor versiunea finală a concluziilor Consiliului, astfel cum au fost adoptate de către EPSCO la 21 iunie 2012.

O MAI BUNĂ PARTICIPARE, A TUTUROR, LA PIAȚA FORȚEI DE MUNCĂ ȘI ÎN SOCIETATE, PENTRU A RĂSPUNDE PROVOCĂRILOR DEMOGRAFICE

Concluziile Consiliului

Contextul politic

În următoarele decenii, în Europa vor avea loc schimbări demografice treptate, dar nu mai puțin majore. O mai bună speranță de viață reprezintă un progres strălucit, însă schimbările demografice înseamnă, în realitate, o proporție din ce în ce mai mare de persoane în vârstă și o proporție din ce în ce mai scăzută de persoane în vârstă de muncă. Această situație aduce cu sine o serie de provocări pentru sistemele de asistență socială, pentru finanțele publice și pentru piețele forței de muncă, iar presiunea rezultată este amplificată de criza economică actuală și de impactul social al acesteia. Prin urmare, este vital ca Europa să investească în capitalul său uman din toate generațiile, asigurând totodată femeilor și bărbaților aceleași posibilități de a își valorifica pe deplin potențialul, pentru asigurarea creșterii economice și diminuarea inegalităților în vederea întăririi coeziunii sociale.

Elaborate pe baza lucrărilor care au fost deja întreprinse în acest domeniu, a se vedea anexa, prezentele concluzii au drept scop să contribuie la asigurarea faptului că măsurile și acțiunile de politică sunt coerente și se sprijină reciproc, atât la nivel național, cât și la nivelul UE. În același timp, ar trebui evidențiate legăturile intrinseci dintre diferitele domenii de politică. Natura, dimensiunile și ritmul schimbărilor demografice variază considerabil de la o țară la alta și de la o regiune la alta. Nu există un răspuns în materie de politici care să se potrivească tuturor; însă, în toate cazurile, răspunsul va necesita ca guvernele, partenerii sociali, organizațiile non-profit și cetățenii să se adapteze și să găsească noi soluții.

Criza actuală exercită presiuni asupra Europei și este important să fie identificate prioritățile-cheie care necesită acțiuni urgente în vederea asigurării în Europa a unei creșteri economice durabile, bogate în locuri de muncă și favorabile incluziunii, pentru a promova coeziunea socială și a depăși inegalitățile crescânde. Pentru asigurarea unei creșteri durabile, Europa trebuie să-și modernizeze economia, să-și crească productivitatea și să-și consolideze competitivitatea. Acest lucru este esențial pentru crearea de locuri de muncă și pentru menținerea modelului social european¹, aflându-se la baza Strategiei Europa 2020.

¹ Trimiterea la modelul social european respectă pe deplin diversitatea sistemelor sociale

În următorul deceniu, economia europeană va avea nevoie de mai mulți lucrători, în special de lucrători înzestrați cu competențe-cheie, profesionale și competitive; promovarea prelungirii vieții profesionale active și a învățării pe tot parcursul vieții reprezintă aspecte esențiale pentru asigurarea ofertei de forță de muncă. Acest lucru va permite creșterea economiei și va contribui la reducerea șomajului în special în rândul tinerilor.

În concluziile sale din 1-2 martie 2012, Consiliul European a subliniat necesitatea unei duble abordări, care să acopere atât măsurile menite să asigure stabilitatea financiară și consolidarea fiscală, cât și măsurile de stimulare a creșterii, a competitivității și a ocupării forței de muncă, pentru a readuce Europa pe calea creșterii și a creării de locuri de muncă. Consiliul European a evidențiat importanța abordării șomajului în rândul tinerilor, precum și a elaborării de planuri naționale privind locurile de muncă în cadrul PNR-urilor statelor membre. De asemenea, Consiliul European a subliniat că abordarea sărăciei și a excluziunii sociale necesită punerea în aplicare a unor strategii de incluziune activă, care să includă măsuri de activare a pieței muncii.

Domenii prioritare

1. Este important ca politicile existente să fie dezvoltate și adaptate în continuare pentru a se răspunde la schimbările demografice majore care au loc în prezent, atât la nivelul UE, cât și la nivel național. UE și statele sale membre trebuie să devină mai competitive, printr-o productivitate consolidată, și să crească nivelul ocupării forței de muncă în rândul tuturor persoanelor în vârstă de muncă, precum și să promoveze participarea și incluziunea active.
2. 2012 este Anul european al îmbătrânirii active și al solidarității între generații. Întrucât trăim mai mult, trebuie să creștem participarea activă în societate, înainte și după pensionare, și să promovăm un mod de viață independent, în condiții de sănătate și de demnitate. Creșterea gradului de conștientizare a procesului de îmbătrânire este esențială pentru înțelegerea solidarității între generații și pentru promovarea schimburilor de experiență între acestea. „Solidaritate între generații” înseamnă, printre altele, că fiecare - tânăr sau în vârstă - are datoria și trebuie să aibă șansa de a participa activ în cadrul societăților noastre europene.

naționale.

3. Adoptarea de măsuri pentru asigurarea unei creșteri durabile, inteligente și favorabile incluziunii este o condiție preliminară a funcționării sistemelor europene de asistență socială și a unui nivel înalt de coeziune socială. În același sens, abordarea provocărilor de ordin economic, social și legate de ocuparea forței de muncă pe care le reprezintă schimbările demografice ar trebui să rămână o prioritate esențială, având în vedere creșterea semnificativă a proporției de persoane în vârstă în cadrul populației și scăderea aferentă a forței de muncă. Guvernele și întreprinderile trebuie să se adapteze la schimbările din planul forței de muncă disponibile. Acestea trebuie să abordeze necesitatea de a oferi produse și servicii adecvate și accesibile, precum și de a adapta condițiile de viață și de muncă la o populație în curs de îmbătrânire.
4. S-au înregistrat deja progrese, mai ales prin intermediul reformelor sistemelor de pensii, prin măsuri de reconciliere a vieții profesionale cu viața de familie și viața privată, precum și prin schimbări la nivelul sistemelor de impozite și prestații, menite să reducă dependența de prestații și să transforme munca într-o opțiune mai atractivă din punct de vedere economic. Cu toate acestea, sunt necesare schimbări suplimentare la nivel politic și instituțional pentru a se menține solidaritatea între generații și a se evita suprasolicitarea generațiilor viitoare.
5. Pentru a face față provocărilor demografice, este nevoie de acțiuni hotărâte în vederea înlăturării obstacolelor din calea reconcilierii vieții profesionale cu viața de familie și viața privată, obstacole care i-ar putea împiedica pe cetățenii europeni să își îndeplinească dorința de a avea copii.
6. A fi angajat sau activ din punct de vedere economic într-un alt mod constituie un factor vital al asigurării incluziunii sociale și a participării active în societate. Există un potențial uriaș, nevalorificat, în prelungirea vieții profesionale: în medie, în UE, doar 47,4 %² dintre persoanele cu vârsta cuprinsă între 55-64 de ani sunt încadrate în muncă; ratele ocupării forței de muncă în rândul femeilor, în medie de 58,5 %³, se situează în continuare mult mai jos decât cele din rândul bărbaților, rata șomajului în rândul tinerilor a crescut la 21,4 %⁴, iar rata ocupării forței de muncă în rândul persoanelor cu handicap este de 40 %⁵. Creșterea gradului de ocupare a forței de muncă în rândul tuturor persoanelor în vârstă de muncă reprezintă așadar un obiectiv de politică esențial al statelor membre, astfel cum se prevede în obiectivele principale ale Strategiei Europa 2020 privind ocuparea forței de muncă și reducerea sărăciei și a excluziunii sociale.

² Eurostat, 2011.

³ Eurostat, 2011.

⁴ Eurostat, 2011.

⁵ SILC 2010.

7. Ar trebui definite și puse în aplicare politici active și măsuri inovatoare în următoarele domenii esențiale de politică:

- investițiile în educație și formare, pentru a promova ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor - inclusiv o mai bună coordonare între sistemele de educație și de formare și nevoile pieței forței de muncă - și o productivitate mai înaltă, care reprezintă un element-cheie al creșterii viitoare și al unei performanțe economice sporite;
- politici privind egalitatea de gen și politici care să abordeze segregarea pieței forței de muncă pe criterii de gen, pentru creșterea gradului de participare a femeilor la piața forței de muncă, eliminarea diferențelor de salarizare între femei și bărbați, ameliorarea carierelor și reducerea impactului negativ al faptului de a fi părinte asupra ocupării forței de muncă și viceversa;
- combaterea transmiterii de la o generație la alta a sărăciei și a excluziunii sociale;
- creșterea gradului de participare a persoanelor în vârstă la piața forței de muncă și facilitarea unei vieți profesionale mai îndelungate și în condiții mai bune de sănătate, printr-o gestionare mai bună a aspectelor legate de vârstă la locul de muncă și pe piețele forței de muncă, prin investiții în competențele și aptitudinile corespunzătoare, inclusiv în învățarea pe tot parcursul vieții, precum și printr-o mai bună accesibilitate și condiții mai bune de sănătate și securitate la locul de muncă;
- măsuri privind egalitatea de șanse, care să sprijine condiții mai bune pentru familii și pentru creșterea copiilor, precum și o mai bună reconciliere a vieții profesionale cu viața de familie și viața privată, atât pentru bărbați, cât și pentru femei, inclusiv repartizarea egală a responsabilităților;
- politici de nediscriminare, inclusiv măsuri pentru eliminarea stereotipurilor și pentru integrarea persoanelor aflate în situații vulnerabile în societate și pe piața forței de muncă;
- utilizarea eficace a bugetului și a instrumentelor financiare disponibile, în scopul asigurării unei valorificări la maximum a cheltuielilor publice.

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE

INVITĂ STATELE MEMBRE ȘI COMISIA EUROPEANĂ CA,

conform competențelor lor respective și luând în considerare situația specifică din fiecare stat membru în parte, să întreprindă acțiuni în următoarele direcții, după caz:

a) Încadrarea în muncă a tinerilor

- să îmbunătățească sistemele de educație și formare, pentru consolidarea și actualizarea competențelor tinerilor, facilitând astfel tranziția de la educație și formare la muncă;
- să consolideze abordarea decalajelor dintre nevoile de pe piața forței de muncă și educația și formarea profesională, precum și să prevină necorelarea de competențe;
- să accelereze eforturile de promovare a primei experiențe de muncă a tinerilor și a participării acestora la piața forței de muncă, obiectivul fiind ca, la câteva luni de la terminarea studiilor⁶, tinerilor să li se prezinte o ofertă de bună calitate, fie de angajare, fie de continuare a studiilor, fie de ucenicie sau de stagiu;
- să utilizeze rețeaua EURES în mod corespunzător în scopul creșterii ratei mobilității profesionale intra-europene, prin facilitarea accesului tinerilor la oportunități de angajare conform calificărilor lor și prin sprijinirea angajatorilor în procesul de recrutare a lucrătorilor tineri cu competențele necesare;

⁶ Declarația membrilor Consiliului European, 30 ianuarie 2012.

- să intensifice eforturile de creștere a numărului de ucenicii și stagii de foarte bună calitate, destinate tinerilor, în cooperare cu partenerii sociali și, acolo unde este posibil, integrate în programele educaționale, pentru a preveni pierderea competențelor și a motivației din cauza șomajului, asigurându-se totodată faptul că respectivele ucenicii și stagii reprezintă oportunități reale;
- să integreze o perspectivă de gen în educație și formare, în special prin combaterea stereotipurilor legate de gen în ceea ce privește alegerile educaționale;
- să acorde o atenție specială nevoilor tinerilor aflați în situații vulnerabile, pentru a preveni transmiterea de la o generație la alta a sărăciei și a excluziunii sociale;
- să acorde o atenție deosebită educației copiilor preșcolari, educației de tipul „a doua șansă”, învățării pe tot parcursul vieții și recalificării orientate către nevoile emergente ale pieței forței de muncă, pentru a combate părăsirea timpurie a școlii, abandonul școlar și numărul crescând al tinerilor care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare („tineri NEET⁷”);
- să combine eforturile depuse de toate părțile interesate relevante.

b) Persoanele în vârstă:

- împreună cu partenerii sociali, să sprijine măsurile destinate lucrătorilor în vârstă, pentru a-i ajuta să rămână încadrați în muncă sau pentru a-i reintegra pe piața forței de muncă și să promoveze existența unor piețe ale forței de muncă favorabile incluziunii, care să ofere în continuare oportunități de angajare pentru lucrătorii în vârstă;
- să reducă riscurile de șomaj și de excluziune socială în rândul lucrătorilor în vârstă prin facilitarea accesului acestora la consiliere și orientare corespunzătoare, la formare eficace și la învățarea pe tot parcursul vieții, inclusiv din partea serviciilor publice de ocupare a forței de muncă și a altor instituții de resort;

⁷ NMEF: Nici încadrați profesional, nici într-un program educațional sau de formare.

- să asigure recunoașterea competențelor și aptitudinilor și să-i sprijine pe șomerii în vârstă în a-și căuta mai intens un loc de muncă;
- să promoveze creșterea „economiei vârstei a treia”, având în vedere impactul pozitiv al acesteia asupra cererii de bunuri și servicii, precum și asupra dezvoltării unor noi oportunități privind locurile de muncă și a unui mod de viață independent;
- să creeze condiții de muncă flexibile pentru persoanele în vârstă, care să țină seama de nevoile lor specifice, să promoveze locuri de muncă sigure, sănătoase și accesibile, să elimine obstacolele din calea învățării și formării pentru lucrătorii în vârstă și să asigure stimulente și programe speciale axate pe actualizarea competențelor acestora;
- să sporească schimbul de competențe între generații și să utilizeze mai bine sistemele de mentorat în procesul de muncă;
- să promoveze activ, în cooperare cu părțile interesate relevante, ameliorarea accesibilității bunurilor și serviciilor, precum și a tehnologiilor, dispozitivelor și serviciilor de asistare inovatoare, care sunt adaptate în mod specific persoanelor în vârstă și care le pot astfel ajuta să ducă o viață independentă, sănătoasă și activă din punct de vedere fizic;
- să sprijine persoanele în vârstă în vederea participării lor active în societatea civilă și să promoveze măsuri vizând cooperarea și dialogul dintre generații, precum și
- să promoveze un mod de viață independent, asigurând o formare adecvată și măsuri de reabilitare menite să conducă la o viață independentă.

c) Ocuparea forței de muncă în rândul femeilor:

- să ia măsuri pentru a crește substanțial participarea femeilor la piața forței de muncă și pentru a promova șansele acestora de a ocupa un loc de muncă pe întreg parcursul vieții lor profesionale, întrucât aceasta reprezintă o condiție prealabilă pentru obiectivul de a crește la 75 % rata de ocupare a forței de muncă în rândul femeilor și bărbaților, astfel cum s-a convenit în Strategia Europa 2020;
- să elaboreze politici orientate spre familie, care să promoveze un echilibru între viața profesională, responsabilitățile familiale și viața privată pentru femei și bărbați de-a lungul ciclului de viață și care să contribuie la abordarea provocărilor demografice, printre altele prin servicii de îngrijire a copilului de calitate, abordabile și accesibile, și servicii de îngrijire pentru alte persoane dependente;
- să pună în aplicare măsuri pentru contracararea segregării în ocuparea unui loc de muncă și a stereotipurilor de gen; să elimine diferențele de salarizare dintre femei și bărbați și să sprijine femeile în progresele realizate în carieră; să promoveze participarea mai largă a femeilor la educația cu profil științific, tehnologic, în domeniul ingineriei și al matematicii, precum și urmarea unei cariere de acest tip;
- să examineze măsuri de promovare a unei reprezentări echilibrate a bărbaților și femeilor în posturile cu putere de decizie.

d) Persoanele cu handicap:

- să continue ratificarea și aplicarea Convenției Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap;
- să ia măsuri adecvate pentru a asigura accesul persoanelor cu handicap în societate, în condiții de egalitate cu ceilalți, și să ia măsuri eficiente și adecvate pentru a facilita includerea și participarea lor deplină în cadrul comunității, având o libertate de alegere egală cu a celorlalte persoane;

- să conștientizeze faptul că accesibilitatea, de preferat prin proiectarea universală, reprezintă o condiție prealabilă pentru participarea deplină în societate și pentru a permite persoanelor cu handicap să aibă o viață activă și productivă, ca membri bine integrați ai societății și ai familiilor lor;
- să ia măsuri pentru sprijinirea inițiativelor voluntare care promovează gestionarea diversității la locul de muncă, cu scopul de a sprijini ocuparea forței de muncă în rândul persoanelor cu handicap;
- să promoveze educația favorabilă incluziunii pentru persoanele cu handicap și să acorde atenție nevoilor tinerilor cu handicap, în special în contextul tranziției de la educație la ocuparea unui loc de muncă;
- să ia măsuri pentru sprijinirea unui mod de viață independent al persoanelor cu handicap, printre altele contribuind la tranziția de la îngrijirea la nivel instituțional la îngrijirea la nivelul comunității, inclusiv prin intermediul asistenței personale;
- să permită persoanelor cu handicap să-și câștige existența, de preferat pe piața deschisă a forței de muncă, printre altele prin îmbunătățirea accesului la învățarea pe tot parcursul vieții.

e) Copiii:

- să-și intensifice eforturile de combatere a sărăciei în rândul copiilor și să asigure faptul că participarea copiilor în societate și accesul lor la serviciile sociale îi includ, de asemenea, pe copiii cei mai vulnerabili;
- să asigure o protecție socială adecvată prin programe bine concepute, astfel încât copiii și familiile aflate în situații vulnerabile să beneficieze de sprijinul care le este acordat;
- să recunoască rolul familiei și nevoia unui sprijin familial și în cadrul comunității în chestiuni ce țin de protecția socială a copiilor aflați în situații vulnerabile.

f) Incluziunea și participarea active:

- să promoveze incluziunea activă pe piața forței de muncă și participarea în societate a tuturor persoanelor aflate în situații vulnerabile;
- să îmbunătățească în continuare serviciile sociale și de sănătate, inclusiv sprijinul pentru îngrijirea familială, urmărind să faciliteze participarea pe piața forței de muncă a persoanelor cu responsabilități de îngrijire, și să accelereze măsurile pentru atingerea obiectivelor Barcelona 2002 privind îngrijirea copilului, ținând seama de cererea de servicii de îngrijire a copilului și în conformitate cu modelele naționale de furnizare a serviciilor de îngrijire a copilului, garantând totodată o înaltă calitate, precum și disponibilitatea și accesibilitatea serviciilor de îngrijire a copilului;
- să ia măsuri pentru elaborarea de politici în direcția unor sisteme de asistență medicală și socială mai integrate pentru persoanele în vârstă și persoanele aflate în situații vulnerabile;
- să elaboreze și să promoveze programe adecvate pentru persoanele fără adăpost;
- să promoveze un sprijin familial și de completare a veniturilor adecvat, accesul la servicii de calitate și autonomizarea și participarea copiilor și a familiilor, pentru a preveni și a rupe cercul vicios al transmiterii sărăciei între generații;
- în cadrul metodei deschise de coordonare, să colecteze, să analizeze și să facă schimb de informații privind metode noi, eficiente și eficace de furnizare a serviciilor sociale.

h) Pensii:

- să reformeze și să modernizeze în continuare sistemele de pensii în direcția adecvării și durabilității, acordând o atenție deosebită alinierii sistemelor de pensii la situația demografică națională, de exemplu prin alinierea vârstei efective de pensionare la speranța de viață sau prin creșterea ratelor de participare;

- să restricționeze accesul la regimurile de pensionare anticipată, asigurând totodată, în mod corespunzător, o acoperire adecvată pentru persoanele aflate în situații vulnerabile;
- să egalizeze vârsta de pensionare pentru femei și bărbați;
- să sprijine dezvoltarea unor sisteme de pensii suplimentare, ca o posibilă modalitate de a asigura adecvarea pensiilor prezente și viitoare;
- să abordeze diferențele de gen dintre femei și bărbați în ceea ce privește venitul provenit din pensie;
- în cadrul metodei deschise de coordonare, să intensifice eforturile de monitorizare a efectelor reformelor sistemelor de pensii asupra sărăciei și excluziunii sociale în rândul persoanelor în vârstă, precum și eforturile de menținere a standardului lor de viață utilizând indicatorii conveniți;
- să invite Comitetul pentru protecție socială să monitorizeze periodic caracterul adecvat al pensiilor.

g) Finanțare:

- să utilizeze corespunzător finanțarea și programele financiare ale UE existente, inclusiv fondurile structurale și alte instrumente financiare relevante, și să faciliteze accesul organelor de punere în aplicare la finanțare.

Referințe:*Tineri*

- Promovarea încadrării în muncă a tinerilor pentru realizarea obiectivelor Strategiei Europa 2020 - Concluziile Consiliului, adoptate la 17 iunie 2011 (11838/11).
- Recomandarea Consiliului privind politicile de reducere a părăsirii timpurii a școlii, 28 iunie 2011, JO C 191, 1.7.2011, p. 1.
- Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor „Inițiativa privind oportunitățile pentru tineri”, adoptată la 20 decembrie 2011 (5166/12).
- Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - „Tineretul în mișcare” O inițiativă de eliberare a potențialului tinerilor de a realiza o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii în Uniunea Europeană, adoptată la 15 septembrie 2010 (13726/10).
- Raportul comun privind ocuparea forței de muncă, adoptat la 17 februarie 2012 (6252/12).
- Declarația membrilor Consiliului European informal „Spre o consolidare favorabilă creșterii și o creștere favorabilă ocupării forței de muncă”, adoptată la 30 ianuarie 2012.
- Concluziile Consiliului European din 1-2 martie 2012 (EUCO 4/3/12 REV 3).
- Concluziile Consiliului privind stimularea potențialului creativ și inovator al tinerilor, adoptate la 11 mai 2012 (8700/12).

- Rezoluția Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind incluziunea activă a tinerilor: combaterea șomajului și a sărăciei (JO C 137, 27.5.2010, p. 1).

Îmbătrânirea activă

- Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: Inițiativă emblematică a Strategiei Europa 2020 - O Uniune a inovării, 6 octombrie 2010 (14035/10).
- Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: Un cadru de calitate pentru serviciile de interes general în Europa, 12 ianuarie 2012 (5279/12).
- Document de lucru al serviciilor Comisiei: Raportul bienal privind serviciile sociale de interes general (11560/08 ADD 4).
- Decizia nr. 940/2011/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind Anul european al îmbătrânirii active și solidarității între generații, 14 septembrie 2011 (JO L 246, 23.9.2011, p. 5).
- Concluziile Consiliului European, 4 februarie 2011, EUCO 2/1/11 REV 1.
- Concluziile Consiliului privind îmbătrânirea activă, adoptate la 7 iunie 2010 (9489/10).
- Cartea albă „O agendă pentru pensii adecvate, sigure și viabile”, 16 februarie 2012 (6715/12).
- Raportul Comitetului pentru protecție socială privind caracterul adecvat al pensiilor (10488/12 + ADD 1).

- Raportul privind îmbătrânirea populației, 2012: proiecțiile economice și bugetare pentru cele 27 de state membre ale UE (2010-2060) (9491/12 + ADD 1), astfel cum a fost aprobat de Consiliu (ECOFIN) la 15 mai și Concluziile Consiliului privind sustenabilitatea finanțelor publice în contextul îmbătrânirii populației (9492/1/12 REV 1), astfel cum au fost adoptate de Consiliu (ECOFON) la 15 mai 2012.

Incluziunea activă

- Recomandarea Comisiei din 3 octombrie 2008 privind incluziunea activă a persoanelor excluse de pe piața muncii (JO L 307, 18.11.2008, p. 11).
- Concluziile Consiliului privind Comunicarea Comisiei către Consiliu, către Parlamentul European, către Comitetul Economic și Social European și către Comitetul Regiunilor referitoare la o recomandare a Comisiei privind incluziunea activă a persoanelor excluse de pe piața muncii, adoptate la 17 decembrie 2008 (15984/08).
- Rezoluția Parlamentului European din 6.5.2009 referitoare la incluziunea activă a persoanelor excluse de pe piața muncii [2008/2335(INI)].
- Armonizarea vieții profesionale cu viața de familie în contextul schimbărilor demografice - Concluziile Consiliului, adoptate la 17 iunie 2011 (11841/11).
- Gestionarea provocărilor demografice: cooperarea instituțională a statelor membre în domeniul aspectelor demografice și al concilierii vieții profesionale cu viața de familie – către o compatibilitate între carieră și familie - Concluziile Consiliului, adoptate la 3 octombrie 2011 (14553/11).
- Raportul demografic pentru 2010 al Comisiei „O populație europeană în curs de îmbătrânire, mai numeroasă și mai diversă”.
- Combaterea sărăciei în rândul copiilor și promovarea bunăstării copiilor - Concluziile Consiliului, adoptate la 17 iunie 2011 (11844/11).

Migrație

- Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: Agenda europeană pentru integrarea resortisanților țărilor terțe, 27 iulie 2011 (13290/11 + ADD 1).
- Programul de la Stockholm - O Europă deschisă și sigură în serviciul cetățenilor și pentru protecția acestora (JO C 115, 4.5.2010, p. 1).
- Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre privind agenda europeană pentru integrarea resortisanților țărilor terțe, 12 decembrie 2011 (18296/1/11 REV 1).

Egalitatea de gen

- Concluziile Consiliului privind Pactul european pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați (2011-2020), adoptate la 7 martie 2011 (JO C 155, 25.5.2011, p. 10).
- Concluziile Consiliului privind egalitatea de șanse între femei și bărbați: consolidarea creșterii economice și a ocupării forței de muncă - contribuție la Strategia de la Lisabona post-2010, adoptate la 30 noiembrie 2009 (15488/09).
- Concluziile Consiliului: Revizuirea punerii în aplicare a Platformei de acțiune de la Beijing - Femeile și economia: Concilierea vieții profesionale cu viața de familie ca o condiție preliminară pentru participarea egală pe piața muncii, adoptate la 1 decembrie 2011 (17816/11).

Persoanele cu handicap

- Concluziile Consiliului din 2 decembrie 2011 privind depistarea timpurie și tratarea tulburărilor de comunicare la copii, inclusiv utilizarea instrumentelor și a soluțiilor inovatoare e-sănătate, JO C 361, 10.12.2011, p. 9.

- Concluziile Consiliului privind sprijinul pentru punerea în aplicare a Strategiei europene 2010-2020 pentru persoanele cu handicap, JO C 300, 11.10.2011, p. 1.
- Avizul Comitetului Economic și Social European privind tinerii cu handicap: ocuparea forței de muncă, incluziunea și participarea la viața socială (CESE 826/2012, 28 martie 2012).
- Al cincilea Raport al Grupului la nivel înalt al UE privind handicapul cu privire la punerea în aplicare a Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap.
- Notă de informare din partea Comisiei privind progresele realizate în punerea în aplicare a Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap.

Romi

- Concluziile Consiliului privind Cadrul UE pentru strategiile naționale de integrare a romilor până în 2020, adoptate la 19 mai 2011 (JO C 258, 2.9.2011, p. 6).

Educație

- Concluziile Consiliului privind educația în spiritul dezvoltării durabile, adoptate la 19 noiembrie 2010 (JO C 327, 4.12.2010, p. 11).
- Concluziile Consiliului privind educația și îngrijirea copiilor preșcolari: să oferim tuturor copiilor noștri cea mai bună pregătire pentru lumea de mâine, adoptate la 19 mai 2011 (JO C 175, 15.6.2011, p. 8).
- Recomandarea Consiliului privind politicile de reducere a părăsirii timpurii a școlii, adoptate la 28 iunie 2011 (JO C 191, 1.7.2011, p. 1).
- Concluziile Consiliului privind capacitatea de inserție profesională a absolvenților educației și formării profesionale, adoptate la 11 mai 2012 (9100/12).